

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 12, No. 3, 2017, pp. 269 - 283

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการ
ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

NEEDS ASSESSMENT FOR ACADEMIC MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM ADMINISTRATION
OF NAWAMINTHARACHINUTIT TRIAMUDOMSUKSANOMKLAO SCHOOL

นางสาวจุฑาทาญจน์ เหมือนสนิท *

Chutakarn Muansanit

อ.ดร. สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน **

Surasak Kao-ian (Ph.D.)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูจำนวน 104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นด้านการจัดการหลักสูตรที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร 3) การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร 4) การเก็บข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และ 5) การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ในขณะที่ความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน 3) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ 4) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการนิเทศครูและ 5) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน

* หน่วยงานสังกัด โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ที่อยู่ 248/89 หมู่บ้านสัมมากร แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กทม. 10240

E-mail Address: chutakarn@ntun.ac.th

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาสถิติการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: surasak_kao9@hotmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

The objectives of this survey research were to study the needs assessment for academic management information system administration of Nawamintharachinutit Triamudomsuksanomklao School. The respondents were 104 school's board and teachers. The data were collected using questionnaires of needs assessment for academic management information system administration of Nawamintharachinutit Triamudomsuksanomklao School. Quantitative data were analyzed using frequency, distribution, percentage mean and standard deviation while content analysis was used for qualitative data analysis.

The research results showed that top five of needs assessment for curriculum management subject included 1) Data processing and analysis for curriculum development planning 2) Data processing and analysis for research development curriculum 3) Data collection for research development curriculum 4) Data collection for the involvement of those involved in curriculum development. 5) Data Collection for curriculum development. While the whole top five of needs assessment for instructional management included 1) Data processing and analysis for instructional planning 2) Data processing and analysis for instructional management in schools 3) Data processing and analysis for learning process 4) Data processing and analysis for teacher coaching and 5) Publishing and reporting results for classroom research accordingly.

คำสำคัญ:ระบบสารสนเทศ/ การจักระบบสารสนเทศ/ การบริหารวิชาการ

KEYWORDS:INFORMATION SYSTEM/ MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM/ ACADEMIC

บทนำ

รัฐบาลให้ความสำคัญการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญโดยกล่าวไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อการศึกษา การสนับสนุนการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรด้านการผลิต การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลก็มีนโยบายการเร่งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนด้วยการออกแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556 เพื่อผลิตและพัฒนาครูให้มีศักยภาพด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการบริการ และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ระบุเป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศว่า คุณภาพของการศึกษาไทยดีขึ้น กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

โดยให้คนไทยมีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมีระบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2543) ให้เหตุผลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ข่าวสารทุกรูปแบบคือ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก และข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถถ่ายทอดและส่งถึงกันได้อย่างรวดเร็วทุกมุมโลก ส่งผลระบบการทำงานด้านการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และการบริการ (ฐานิย์ ธรรมเมธา, 2539) อีกทั้ง สิปปนนท์ เกตุทัต (2539) กล่าวเพิ่มเติมว่า สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนาฐานข้อมูลการบริหาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นประโยชน์สูงสุดในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างฉับไวเพื่อตรวจสอบและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาทั้งในด้านการตัดสินใจ การวางแผนการปฏิบัติงาน การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และมีประโยชน์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ (วีระ สุภากิจ, 2539)

ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการโรงเรียนมีอิทธิพลต่อวิธีการจัดการ และดำเนินการกิจต่าง ๆ ภายในโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับข้อมูลในการตัดสินใจอย่างรวดเร็วเพื่อใช้ในการวางแผนการทำงาน อีกทั้งครูสามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประเภทของสารสนเทศภายในสถานศึกษาแบ่งตามการจัดระบบตามภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและบุคลากร ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ซึ่งระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียน เนื่องจากวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม (กิตติมา ปรีดีดิลก, 2532) งานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ แต่การที่จะเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเชิงวิชาการ จะต้องสร้างบรรยากาศและโอกาสของการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน ชักนำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่สมบูรณ์ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2538)

นอกจากนี้ระบบสารสนเทศงานด้านวิชาการยังสามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผน โครงการ กิจกรรม ด้านวิชาการ การบริหารจัดการศึกษา การจัดตั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวางแผนทางการศึกษา การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก การนิเทศติดตามผล รายงานประจำปี การพัฒนาผู้เรียนการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินตามสภาพจริง การหาและจัดทำสื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้การจัดการผลงานทางวิชาการได้อีกด้วย (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

ปัญหาในระบบสารสนเทศในงานบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จากรายงานประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอก รอบ 3 ของโรงเรียน พบว่ามีประเด็นข้อเสนอแนะในด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา พบว่าควรสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการพัฒนา

ทั้งระบบ เพื่อรองรับการส่งเสริมการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งควรลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศของครูในโรงเรียน เนื่องจากสารสนเทศด้านวิชาการมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศด้านงานวิจัยทางการศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าขาดการรวบรวมงานวิจัยของครูในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานของงานสารสนเทศโรงเรียนที่ระบุปัญหาว่า ครูไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศในงานวิชาการได้ในระยะเวลารวดเร็ว และนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ไม่สามารถดูผลการเรียนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตามความต้องการ อีกทั้งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ถึงแม้ว่าจะคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาของนักเรียน สูงกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด และระดับประเทศทุกรายวิชา แต่คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับยังอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่ติด 0, ร, มส. เป็นจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษาในแต่ละระดับชั้น

ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการ จึงจำเป็นต้องมีวิธีการที่จะประเมินการจัดระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการโดยทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียน แล้วทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเพื่อกำหนดช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็น ช่องว่างดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงความต้องการจำเป็นซึ่งเป็นสถานะที่ไม่น่าพึงพอใจขององค์กรหรือบุคคลที่ควรได้รับการแก้ไข ทั้งนี้บทบาทของการประเมินความต้องการจำเป็นมีทั้งการประเมินผลสรุป และการประเมินความก้าวหน้า ทำให้การพัฒนาองค์กรมีเป้าหมายที่ชัดเจนและตรงทิศทางมากขึ้น (สุวิมล ร่องวาณิช, 2558)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผน ประสานงาน และตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งครูยังสามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สารสนเทศที่ได้รับเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างมีคุณภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และ การวัดและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวางแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้การจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การนิเทศครู การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ การบริการวิชาการแก่ชุมชน การแนะแนว และ การจัดการหนังสือแบบเรียน โดยยึดตามกรอบการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศของ Wako (2003) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) การประมวลผลข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 4) การรายงานผล 5) การตีพิมพ์ 6) การเผยแพร่ และ 7) การนำผลไปปรับปรุง อย่างไรก็ตามขั้นตอนนำผลไปปรับปรุง โรงเรียนยังไม่มี การวางแผนเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเข้ามาให้ข้อมูลป้อนกลับหรือให้ข้อคิดเห็นด้านหลักสูตร จึงไม่อาจประเมินความต้องการจำเป็นด้านการนำผลไปปรับปรุงได้ การศึกษาครั้งนี้จึงดำเนินการตามกรอบการพัฒนาสารสนเทศ 3 ขั้นตอนคือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล 3) การเผยแพร่และรายงานผล สรุปได้ดังแผนภาพ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นครั้งนี้ผู้บริหารและครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวน 133 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณ Krejcie & Morgan จำนวนขนาดตัวอย่างขั้นต่ำได้เท่ากับ 99 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างอีกร้อยละ 15 เพื่อชดเชยอัตราการตอบกลับต่ำ รวมเป็นตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 115 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามตำแหน่งงานเป็นตัวแปรในการจัดกลุ่ม แบ่งออกเป็น กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 7 คน และ กลุ่มครู จำนวน 108 คน

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนได้แก่ 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า 3) ความสามารถและทัศนคติในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า 4) แนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า การประเมินในตอนที่ 2 และ 3 ออกแบบโดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ฉบับกลุ่มผู้บริหาร และ ฉบับกลุ่มครู จำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ และ 37 ข้อ ตามลำดับ และในตอนที่ 5 ออกแบบโดยใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียน โดยแบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.5-1.0 หลังจากการปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะวิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้จะวิเคราะห์การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง $PNI_{modified} = (I-D)/D$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าที่ศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการหลักสูตรที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 1.08$) 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.86$) 3) การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.84$) 4) การเก็บข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.57$) และ 5) การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.57$) ดังตาราง 1

ตาราง 1 ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเรียงลำดับตามค่า $PNI_{modified}$

ความต้องการจำเป็น	$PNI_{modified}$
1. การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร	1.08
2. การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร	0.86
3. การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร	0.84
4. การเก็บข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร	0.57
5. การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร	0.57
6. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร	0.47
7. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวัดและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร	0.47
8. การเก็บข้อมูลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร	0.37
9. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร	0.33
10. การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร	0.32
11. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร	0.24
12. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร	0.24
13. การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร	0.24
14. การเก็บข้อมูลเพื่อการวัดและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร	0.17
15. การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวัดและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร	0.17

2.ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน

จากมุมมองของผู้บริหารต่อความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 1.20$) 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 1.20$) 3) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 1.00$) 4) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ($PNI_{modified} = 0.85$) และ 5) การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.84$) ส่วนครุความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 1.16$) 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการนิเทศครู ($PNI_{modified} = 0.86$) 3) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.72$) 4) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการนิเทศครู ($PNI_{modified}$

= 0.72) และ 5) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริการวิชาการแก่ชุมชน และ การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.69$) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ลำดับของความสำคัญของการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็น	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น		
	ภาพรวม (PNI_{modified})	มุมมองผู้บริหาร (PNI_{modified})	มุมมองครู (PNI_{modified})
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน	1 (1.08)	3 (1.00)	1 (1.16)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	2 (0.91)	1 (1.20)	12 (0.62)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2 (0.91)	1 (1.20)	12 (0.62)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการนิเทศครู	4 (0.81)	7 (0.75)	2 (0.86)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	5 (0.77)	4 (0.85)	5 (0.69)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	6 (0.73)	9 (0.73)	3 (0.72)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการนิเทศครู	7 (0.71)	11 (0.69)	3 (0.72)
การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	8 (0.68)	5 (0.84)	21 (0.51)
การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	8 (0.68)	5 (0.84)	21 (0.51)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	10 (0.67)	12 (0.67)	9 (0.67)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	10 (0.67)	12 (0.67)	9 (0.67)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการหนังสือแบบเรียน	10 (0.67)	12 (0.67)	9 (0.67)
การเก็บข้อมูลเพื่อการนิเทศครู	13 (0.65)	9 (0.73)	17 (0.57)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	14 (0.63)	16 (0.64)	14 (0.61)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	14 (0.63)	16 (0.64)	14 (0.61)
การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	16 (0.62)	18 (0.56)	8 (0.68)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการแนะแนว	17 (0.60)	7 (0.75)	25 (0.45)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	18 (0.56)	12 (0.67)	25 (0.45)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้	19 (0.55)	27 (0.40)	5 (0.69)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริการวิชาการแก่ชุมชน	19 (0.55)	27 (0.40)	5 (0.69)
การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	21 (0.54)	19 (0.53)	18 (0.55)
การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	21 (0.54)	19 (0.53)	18 (0.55)
การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดการหนังสือแบบเรียน	21 (0.54)	19 (0.53)	18 (0.55)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการจัดการหนังสือแบบเรียน	24 (0.53)	22 (0.47)	16 (0.58)
การเก็บข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้	25 (0.48)	22 (0.47)	23 (0.48)
การเก็บข้อมูลเพื่อการบริการวิชาการแก่ชุมชน	25 (0.48)	22 (0.47)	23 (0.48)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน	27 (0.40)	25 (0.42)	27 (0.38)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการจัดระเบียบและแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน	27 (0.40)	25 (0.42)	27 (0.38)
การเก็บข้อมูลเพื่อการแนะแนว	29 (0.34)	31 (0.35)	29 (0.33)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้	29 (0.34)	29 (0.37)	32 (0.30)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการบริการวิชาการแก่ชุมชน	29 (0.34)	29 (0.37)	32 (0.30)

ประเด็น	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น		
	ภาพรวม (PNI _{modified})	มุมมองผู้บริหาร (PNI _{modified})	มุมมองครู (PNI _{modified})
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	32 (0.31)	31 (0.35)	37 (0.26)
การเก็บข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน	33 (0.28)	33 (0.24)	30 (0.31)
การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน	33 (0.28)	33 (0.24)	30 (0.31)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	35 (0.27)	33 (0.24)	35 (0.29)
การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการแนะแนว	36 (0.27)	36 (0.23)	32 (0.30)
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	37 (0.18)	38 (0.08)	36 (0.27)
การเก็บข้อมูลเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	38 (0.17)	37 (0.17)	38 (0.17)

นอกจากนี้จากตารางที่ 2 ยังพบว่าความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในมุมมองของผู้บริหารและครูยังแตกต่างกันด้วย โดยผู้บริหารมีความต้องการจำเป็น 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอน 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน 4) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การเก็บข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในขณะที่ครูมีความต้องการจำเป็น 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการนิเทศครู 3) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการนิเทศครู และ 5) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริการวิชาการแก่ชุมชน และ การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็น 5 อันดับแรกสอดคล้องตรงกันเพียง 1 ประเด็นคือ การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สรุปผลการวิจัยดังนี้

ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการจัดการหลักสูตรที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร 3) การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพัฒนาหลักสูตร 4) การเก็บข้อมูลเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และ 5) การเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ในขณะที่ความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียน

การสอนในภาพรวมที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน 2) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน 3) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการนิเทศครู และ 5) การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน จึงสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศ ในมุมมองของผู้บริหาร

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการ 5 อันดับแรกพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการระบบสารสนเทศด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ 2 ประเด็นสำคัญคือ ด้านการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และโรงเรียนมีการดำเนินงานทั้ง 2 ประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับไชยา ภาวะบุตร (2542) และ สีน โปธิสม (2552) ที่พบว่าปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่ศึกษา มีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการตัดสินใจเชิงนโยบายของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) พบว่า สถานศึกษาของรัฐบาลเห็นว่าการประโยชน์ของระบบสารสนเทศที่มีต่อสถานศึกษานั้นมีเพียงแค่เรื่องเงินงบประมาณรายหัว และการพิมพ์ใบเกรดเพียงเท่านั้น ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการด้านพัฒนาสถาบันอย่างจริงจัง โดยทำตามหน้าที่ที่ส่วนกลางมีคำสั่งลงมาเท่านั้น จึงชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อนำข้อมูลหรือสารสนเทศไปใช้พัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน นวมินทรราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับข้อมูลการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ข้อมูลการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร และข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือสารสนเทศในประเด็นข้างต้นสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยจัดการข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการหลักสูตรได้อย่างรวดเร็วตามที่ผลการวิจัยของ Wijnhoven (1995 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ จัดโสภา, 2558) และ Ku (1995 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ จัดโสภา, 2558) ที่พบว่า หน่วยงานราชการที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นสำคัญ โดยมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการดำเนินงาน และประสบความสำเร็จในด้านการใช้งานของผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศ

การจัดการระบบสารสนเทศ ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน นวมินทรราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ดำเนินการโดยคณะผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านหลักสูตรสถานศึกษา ครูได้รับมอบหลักสูตรมาจากผู้อำนวยการโรงเรียน และได้รับความคาดหวังต้องสอนได้ตามหลักสูตรนั้นโดยไม่เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเท่าที่ควร ซึ่งตามแนวคิดของ

Doll (2000) เห็นว่า ครูควรมีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการสร้างหลักสูตร เป็นหน่วยประสานงานหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ Oliva (1997) เห็นว่าครูเป็นกลุ่มปฐมนิเทศในการพัฒนาหลักสูตร ฉะนั้น การพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องให้ครูมีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างจริงจัง และเป็นส่วนหนึ่งในคณะผู้จัดทำหลักสูตร

ส่วนความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ในมุมมองของผู้บริหาร 5 อันดับแรก พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับข้อมูลการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลการจัดการเรียนการสอน และข้อมูลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สังเกตเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ และช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมของทั้งโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ระบุว่าระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการโรงเรียนจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับข้อมูลในการตัดสินใจอย่างรวดเร็วเพื่อใช้ในการวางแผนการทำงาน

2. ความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศ ในมุมมองของครู

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ในมุมมองของครู 5 อันดับแรกพบว่า ครูให้ความสำคัญด้านการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล สอดคล้องกับมุมมองของผู้บริหาร แต่ครูยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเผยแพร่และรายงานผลข้อมูลอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเผยแพร่และรายงานผลข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศครู ข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเผยแพร่รายงานวิจัยในชั้นเรียน สังเกตว่าข้อมูลสารสนเทศที่ครูให้ความสำคัญมุ่งเน้นไปที่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การมุ่งพัฒนาด้านการสอน และการแก้ปัญหาในชั้นเรียน

การเผยแพร่และรายงานผลเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน เป็น 1 ประเด็นที่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการระบบสารสนเทศด้านการเผยแพร่และรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2542) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงาน แสดงให้เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับครูมากกว่าผู้บริหาร ฉะนั้นการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่และรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนควรมุ่งเน้นการใช้งานของครูเป็นหลัก แต่ต้องสนองตอบความต้องการการนำไปตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเช่นกัน

3. ผลความแตกต่างของความต้องการจำเป็นระหว่างผู้บริหารและครู

สำหรับผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นที่ต่างกัน เพราะเนื่องมาจากผู้บริหารและครูต่างมีระดับของการใช้งานสารสนเทศที่ต่างกัน ความต้องการใช้งานข้อมูลสารสนเทศ

ด้านการจัดการเรียนการสอนจึงแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ O'Brien (1994 อ้างถึงใน เผ่า อนันต์จิ๋ว, 2541) ที่ให้ความสำคัญกับการแบ่งระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ตามเป้าหมายหลัก กล่าวคือแบ่งระบบสารสนเทศออกเป็น 2 หมวดหมู่ ได้แก่ ระบบสารสนเทศด้านการปฏิบัติงาน และระบบสารสนเทศด้านการบริหาร และแนวคิดการแบ่งประเภทระบบสารสนเทศของวิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2542) ว่าการใช้งานระบบสารสนเทศขึ้นอยู่กับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้งานในแต่ละระดับ

จากประเด็นความแตกต่างของความต้องการจำเป็นระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่ตรงกัน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดการความแตกต่างดังกล่าว เพื่อตอบสนองความต้องการของครูและบุคลากรทุกฝ่าย เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่มีอำนาจในการสั่งการ ขจัดความขัดแย้ง และประสานงานให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพภายในโรงเรียนสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของอรุณ รักธรรม (2547) ระบุว่า ความขัดแย้งในโรงเรียนเป็นเรื่องผู้บริหารที่ต้องจัดการ ซึ่งความแตกต่างทางความคิดเห็นไม่ได้นำไปสู่การเกิดผลเสียเสมอไป หากผู้บริหารเผชิญกับความคิดเห็นที่แตกต่าง และจัดการความขัดแย้งนั้นได้อย่างเหมาะสม ฉะนั้นผู้บริหารควรเอาใจใส่ และคำนึงถึงความคิดเห็นของครูและบุคลากรทั้งในเรื่องของการจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ตามที่ผลการวิจัยของ สุภาภรณ์ เกษารัตน์ (2543) และ ศมนกร นาควารี (2559) ได้ระบุว่าภาวะผู้นำ พฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และ พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรคำนึงถึงความต้องการจำเป็นของครูและบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. โรงเรียนควรจัดประชุมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อวางแผน และ จัดทำระบบสารสนเทศในการบริหารวิชาการเพื่อบริหารโรงเรียนตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่าย
3. โรงเรียนควรจัดหาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูล ระบบการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล และระบบการรายงานผลและการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนทุกกลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาความต้องการการใช้ข้อมูลงานวิชาการของผู้บริหารและครูที่ส่งผลประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาคุณภาพของการจัดการระบบสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *ไอซีทีเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). *กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2542). *ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏสกลนคร).
- ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2539). *สื่อการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประดิษฐ์ จัดโสภา. (2557). *แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- เผ่า อนันต์จิ๋ว. (2541). *การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านวิชาการสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา. (2542). *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เอิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- วีระ สุภากิจ. (2539). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สิน โปธิสม. (2552). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศงานวิชาการโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สิปปนนท์ เกตุทัต. (2539). *ศึกษิตแห่งศตวรรษที่ 21 แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- สุภาภรณ์ เกษรรัตน์. (2543). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี).
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2542). *แนวคิดและหลักการของนักวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2537). *ระบบสารสนเทศและแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟิก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนผู้นำ ICT โรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ: โครงการโรงเรียนในฝัน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในของสถานศึกษา เล่มที่ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *การศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง*. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สมนกร นาควารี. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 31*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา).

อรุณ รักธรรม. (2547). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา: ทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). *การวางแผนและการจัดระบบแผนงานในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอส ดี เพรส.

ภาษาอังกฤษ

Doll, Ronald C. (2000). *Curriculum Improvement: Decision Making and Process*. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.

Oliva, Peter. (1997). *Development the Curriculum*. New York: Longman.

Tegegn Nuresu Wako. (2003). *Education Management Information Systems (EMIS)*. Zimbabwe: Fontline Electronic Publishing.